

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Oppgjør må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonsor må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Herren er opstanden. — Påskesalme. — Goethe og vi katolikker. — Skjærtorsdag. — Bønnen for de avdøde. — Korstegnet. — Våre hjem. — Nye interessante utgravninger i Palestina. — Buckfast Abbredi er fullført. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

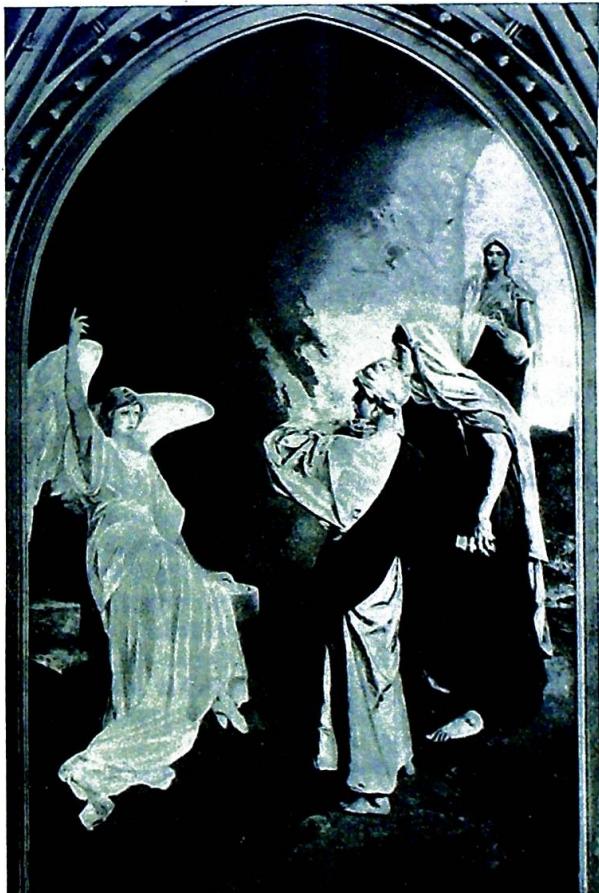
Herren er opstanden.

På den første dag i uken kom de til graven, meget tidlig, da solen stod op.
(Markus 16, 2).

Påske-evangeliet begynner ikke med beretningen om Herrens opstandelse. Det begynner med å fortelle om kvinnene, som Påskemorgen drog ut til Jesu grav. Kvinnene, det var Maria fra Magdala, Maria, Jakobs mor og Salome. Hvorfor vilde de ut til graven?

Hvad oplevet de ved graven?

Hvad var det som drev dem til å søke ut til Jesu grav på den første dag i uken, meget tidlig, ved daggry eller da solen stod op? De hadde vært tilstede ved gravleggelsen Langfredag aften og syntes nok at det hele var gått for hastig for sig, da det gjaldt å bli ferdig før sabbaten begynte. Nu vilde de selv salve Herrens legeme og hadde skaffet sig velluktende salve i dette øiemed. — Sabbaten holdt de sig i ro, i overensstemmelse med de jødiske forskrifter. Men med hele sin sjel higet

Opstandelsen.

de etter å komme ut til graven for å uttrykke sin kjærlighet til Mesteren ved å vise Hans avsjelede legeme om-sorg. Og da sabbaten var forbi nølet de ikke et øieblikk, men drog meget tidlig ut til graven. I sin iver hadde de ikke tenkt på de vanskeligheter som deres foretagende var forbundet med. Først underveis kom de i tanker om at stenen, som var stillet foran gravens åpning, var stor og tung, og de spurte hverandre: Hvem skal velte stenen fra døren til graven for oss? Men de lot sig ikke stanse av denne vanskelighet, men fortsatte uanfektet sin vandring. Og da de kom frem, opdaget de til sin forundring at stenen var veltet fra! De tråtta inn i graven, hvor de fant, ikke Jesu legeme, men engler som forkynte for dem det gripende og vidunderlige budskap at *Herren var opstanden.*

To dager i forveien hadde de vært vidne til Hans død på korset og Hans gravleggelse. De var dratt ut til graven i det håp å finne Hans legeme, og nu fikk de først av alle høre dette budskap: om Herrens seier over dødens makt. Kjærlighet til Mesteren hadde ført dem til graven, og nu blev de lønnet med opstandelsens herlige budskap. De var dratt ut til graven uten tro og håp, men med trofast kjærlighet i sine hjerter. Og nu tendtes troens klare lys for dem.

Det er mange veier som fører til troen, og det er ofte store hindringer før man når frem og mange lar sig stanse av disse. Det er frykten for troens krav og ofre, det er gåter og hemmeligheter som synes å reise sig som en uoverstigelig mur for vår forstand. Hvem skal velte stenen tilside? Og mange slår sig til ro og venter at hindringene skal fjernes, så man får en banet vei helt frem. Men på denne måte når man aldri frem. Man må selv arbeide med de vanskeligheter man støter på en for en, og man må ikke på forhånd la sig avskrekke av de hindringer man forutser vil stanse en.

Det er så mange som opsetter med å ta fatt på de religiøse spørsmål, fordi de ikke har tid eller fordi de mener at det siden vil bli lettere. Men er det ikke noget som taler for at den som opsetter med det idag,

også vil opsette det imorgen? Frasett det at man jo ikke kan ha nogen sikkerhet for å nå frem til den dag, da man skal ha tiden til full rådighet, så er det fare for at man lever sig inn i en sjelelig innstilling som får en til vedvarende å utsette.

De religiøse spørsmål må aldri utsettes, fordi intet er så viktig, intet så avgjørende, som det der angår vår sjel og evigheten. Disse spørsmål tåler ingen utsettelse, især fordi vi ikke tåler at de utsettes. Vi kan ikke gjøre det uten å ta skade av det, å ta skade på vår sjel.

De viktigste ting ellers i livet gir vi forrang, det som betyr mindre for oss kommer i annen rekke. Men hvis vi lar det religiøse vente, innebærer ikke det at vi behandler og betrakter det som noget annen rangs, noget mindre viktig? Vil ikke dette litt etter litt sløve den religiøse sans, så vi blir mindre mottagelige for de åndelige og evige spørsmål?

På den første dag i uken, meget tidlig, kom kvinnene til graven. De kunde ha ventet, ha stanset, ha vendt om for å hente hjelp til å velte stenen fra. Men de drog ut til graven uten nølen; de fant den tom, Mesteren var borte. Men fra den åpne grav strålte lys dem imøte, et lys, som siden, gjennem Kirken, stråler ut over hele verden: *Herren er opstanden!*

Påskesalme.

(Melodi: «Jesu hjerte, sinn og tanke»).

*O Maria, tørr din tåre,
dødens dystre makt er brutt.
Gråt du nyss ved Jesu båre —
nu er all din vånde slutt.*

*Endt er hjertevé og jammer,
gledens store budskap lød
at i påskesolens flammer
Jesus steg av gravens skjød.*

*Stor som havet var din smerte,
martyrdronning, men forvisst
jubler nu ditt moderhjerte:
Livet seirer dog tilsisst!*

*Og som strålende fanfarer
bruser engleskarens sang,
mens fra jord med jubel svarer
tusen kirkeklokkers klang.*

*Ja, med dig, Maria, synger
Kirken, Kristi brud på jord:
Hil dig, Frelser, dødsbetvinger,
livets fyrste, du er stor!*

K. KJELSTRUP.

Goethe og vi katolikker.

Efter E. Thomas i «Katholische Kirchenzeitung».

«Når et menneske har fått den gave å kunne vekke vår lengsel etter noe bedre og høiere enn det vi har — så er han et geni.» Disse ord av den amerikanske biskop J. L. Spalding om Goethe presiserer at vi katolikker, som bør være åpne for alt stort og edelt, ikke må gå likegyldige forbi denne store dikter og dette store menneske. Forøvrig har den gamle mester fra Weimar definert geni på en måte som kan anvendes på ham selv: «Hvad er geni annet en makt, som forstår å gripe alt som det kommer i nærheten av, for å belive det og ordne det?» Som en slik ordnende og belivende makt må vi akte og beundre Goethe. Og hans ord om sig selv har alltid gyldighet: «Der finnes mennesker, som gjennem mine bøker har fått lys over sitt liv. Hvem som stadig vil lese mig, vil også forstå, at de gjennem mig kan opnå en viss indre frihet!» En lysbærer og frihetsbringer går vi katolikker ikke forbi — vi øser alltid av de kilder, som man kan øse av. Vi glemmer ikke Goethe i Goethe-året.

Egentlig kan en katolikk på mange måter føle sig hjemme i Goethes selskap. Har ikke denne dikter noe katolsk — et stort stykke av den holdning og bredde ved sig, som den ekte, dypere stikkende katolikk tør håpe på? Denne holdning gir sig utslag i en ubegrenset mottagelighet for alt godt og skjønt, og hans rummelighet viser sig i hans beundringsverdige produktivitet. Det er et synspunkt ut fra hvilket også en katolikk kanære Goethe. Det har intet å gjøre med den overdrevne Goethe-kultus, som i dikteren ser: «forbilledet på den germanske rent-menneskelige kultur» og «det eneste virkelige normale menneske som jorden har båret».

Goethe var mottagelig for alt verdifullt og vakkert. Som barn meget religiøs. Han forteller hvorledes han knelende forrettet sin morgenbønn, og hvordan han ivrig lyttet til alle religiøse og filosofiske samtaler. Han sluttet sig alltid mest til personer, som var godt forankret i det religiøse. Det religiøse element fulgte Goethe hele livet igjennem. Han behandlet med forkjærlighet i sine verker religiøse ideer fra alle tider og alle folkeslag. For bare å nevne «Faust» — hvilket vidnesbyrd er ikke denne diktningen om hans åpenhet overfor alt religiøst!

Den lærde franciskaner Expeditus Schmidt bestemmer «Goethes menneskehetskildring» som værende helt i katolsk ånd, men allikevel er det vel riktigst å si, at han tross sin mottagelighet for de religiøse impulser etterhvert blev en motstander av all fast overbevisning, hvad der vel til dels også henger sammen med den splittede og oprevne tid som han tilhørte. Dessuten

manglet de virkelig store religiøst betonte individer i hans omgangskrets. Hans ubegrensede beundring for videnskap og kunst og for alt det almen-kulturelle førte ham mest sammen med representanter for de skjønne videnskaper. Ingen av tidens åndsretninger lot ham uberørt og derved kom der meget direkte forvirrende og antikristelig inn i hans liv. Hans reseptive natur bragte ham i kontakt med biologien, anthropologien, botanikken — han var pedagog og kultusminister, teaterintendant og kunstkritiker. Han malte, graverte, forsøkte sig

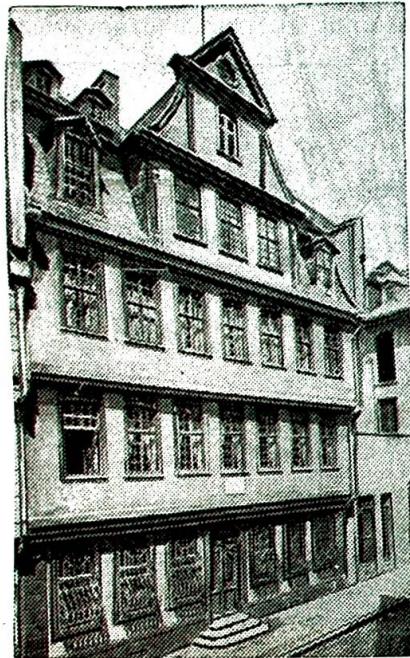
Goethe dvelende i naturen.

soin billedhugger. På sine spaserturer gjorde han geologiske studier og kunde timevis ligge på ryggen i skogen og studere skyene og vindens gang. Han studerte østerlandenes kulturhistorie og filosofi — hans flid var enestående. Han hadde ærbødighet for alt overlevert og lydhørhet for alt nytt. Det gode og edle fant i ham sin ridder — fromheten, lydigheten, samvittighetsfullheten, trofastheten og den rene kjærlighet har han forherliget i alle sine dikte.

Hans innerste vesen kjente ikke til hat — han var godmodig og elskelig. Han spente ut over alle nasjonale grenser og hadde forståelse, fordi han hadde tålmodighet til å ville tilegne seg en ting før han bedømte den. Således også sitt forhold til katolisismen. Men det ser ut til at Kirkens ytre glans i Rom for ham — så merkelig det enn synes — har vært en hindring, som han ikke orket å rydde av veien. I katolisismen skulde man ha trodd at han vilde ha funnet den syntese av kultur og erfaringer, som han alltid sågte, men den meget utvendige fromhet, som han så på sin reise i

Italien, har skygget for det sanne lys, og om mulig har også hans forhold til den edle konvertitt-fyrstinne Gallitzin spilt inn.

Alt stort og verdifullt er alltid skapende. Goethe var en gudbenådet dikter fra fødselen av, men det er hans mottagelighet som gjorde ham til den han var. Hans utrettelige evne til å gi sig helt hen i det som beskjefliget ham, ga ham den spennvidde og den universititet som er særegen for ham. Han er ikke tysk dikter — han tilhører verdenslitteraturen og verdenshistorien. Overalt blir han forstått — overalt er han hjemme. I denne universiteten står han oss katolikker nær. Hans kunstneriske fullkommenhet utsprang av hans verdenserfarenhet og indre modenhet. Hans menneskekunnskap

Goethes hjem.

og menneskekjærlighet førte ham op på verdenslitteraturens ensomme topp. Aldri vil selv de største komme forbi ham. Hans sprogbruk skjenker oss den høieste kunstneriske nydelse.

Men for en katolikk er det skjønneste og mest opphøiede hos Goethe, at hans seerevne trengte ned til det urgode, ursanne og urskjonne, og fant uttrykk for dette. I sin beste produksjon er han alltid herold for skaperen selv. Og i kraft av sin mottagelighet var han også et stort og klokt menneske. Alltid ærbødig overfor det virkelig store, formet dette ham i sitt billede. Som han selv innordnet sig Kosmos blev han det kosmiske menneske. Han ordnet alt så langt han kunde og han beherket også sig selv. Han sökte virkeligheten overalt og forsøkte bare å tjene den. Derfor blev han en vismann, som bak tingenes ytre skinn fant inn til deres vesen og avslørte dette.

Imidlertid må man advare mot den overdrivelse av Goethes idealitet, som navnlig ungdommen er så til-

bøelig til å gjøre sig skyldig i. Vi gir ordet til biskop Spalding, den varme Goethe-beundrer: «Goethe var ikke kristen — han levet i en tidsalder av religiøs tvil og likegyldighet. Han lot sig i sin ungdom blende av Spinozas pantheisme, Voltaires rasjonalisme og Rousseaus naturalisme. Derfor er der noget kalt og virkningsløst over all hans morallære.» Også Goethes forhold til kvinnene gjør det vanskelig for en katolsk pedagog å betrakte ham som ungdomsveileder. Vel satte Goethes skjønnhetssans ham også skranker her — men samtidig førte hans trang til å beundre og tilbe ham langt utover de etiske grenser, selv om han aldri blev amoralisk.

Aldri finner vi at han har søkt å besmykke sine handlinger eller fremstille dem som det rette for andre. Men uten religiøs holdepunkt måtte hans innstilling på det erotiske område også bli uten faste linjer. Vi finner dog aldri noe smussig i hans forhold til kvinner — hans tankegang var sund og normal og høit hevet over den slimete måte, hvorpå mange av våre dagers berømtheter behandler disse emner. Jeg tror ikke å kunne bli misforstått når jeg sier, at Goethe i sin diktning alltid var renslig, og der på dette område er en for begge parter ærefull lighet mellom ham og Sigrid Undset.

Sikkerlig er Goethe i sin verdens- og livsanskuelse ingen kirkekristen — men det vilde være i bunn og grunn forkjært om man i ham vil se forløperen og skytspatronen for all den moderne vantro. Måskje kan nettop vi katolikker bidra til å belyse dette menneskes og denne dikters sanne vesen og derved skjærme ham for alle de overdige måter hvorpå nu hans navn, hans person og hans diktning tas til inntekt for de underligste retninger i tiden.

Skjærtorsdag.

Francois Mauriac er et av de mest kjente navn i moderne fransk litteratur. Skjønt man gjennem hans forskjellige romaner alltid har merket hans katolske innstilling, har man ikke uten videre regnet ham for en katolsk forfatter. De emner han har behandlet og det miljø han har skildret har ikke sjeldent vakt motstand på katolsk hold. Man har bebreidet ham hans realistiske skildringer, hans dvelen ved menneskenes forvillelser og feiltron.

Men nylig har han skrevet en bok: *Jeudi Saint* *), hvor han freidig og uten omsvøp har bekjent farve, har vist hvor dypt han er preget av katolsk tro og tankegang. Denne bok om Skjærtorsdag er en lovsang til Alterets Sakrament, Skjærtorsdags store gave, båret frem av en sterk og umiskjennelig katolsk overbevisning. Den vil leses med glede av alle katolikker og med utbytte av enhver som har sans for åndelige verdier. For Mauriac har ikke alene skrevet en bok som er mørkstygldig hvad teologien angår, hans *Jeudi Saint* er et fengslende vidnesbyrd av en beåndet dikter.

*) Utgitt hos Flammarion, Paris 1931.

«Jeg har tenkt,» skriver Mauriac, «på de av mine leseere som ikke er kristne, men likegyldige eller kanskje fiendtlig innstillet, men i tillit til mitt navn vil blade igjennem denne lille bok. Det er for dem først og fremst at jeg har skrevet den, for å vise dem hvad en ganske almindelig katolikk tror, hvad han føler foran den lille hostie. Kan hende nogen av disse som aldri har mottatt ordet eller i hvem det synes dødt, vil få se at forjettelsen er også for dem — først og fremst for dem, ti «Menneskesønnen er kommet for å frelse det som var fortapt.» —

Ved siden av en klar fremstilling av den katolske lære om det Allerhelligste Sakrament, gir boken, ved de vakre barndomserindringer om Skjærtorsdags sterke inntrykk, ved forfatterens personlige bemerkninger og overveielser, levende vidnesbyrd om Sakramentets innflytelse på de troendes liv.

Boken er hvad man kaller «dypt følt», uten nogen sinne å virke sentimental. Tvertimot det er tydelig at Mauriac for enhver pris vil fremheve at den katolske andakt til Altrets Sakrament hverken er sprunget frem av sentimentalitet eller fosterer den. Han forklarer at dette griper dypt inn i de troendes liv, skaper ansvarsfølelse og forpliktelser hos dem. «Det eukaristiske liv griper inn i vårt liv, selv vårt liv i verden. Intet er likegyldig lenger: hver unyttig tanke, overdreven adspreddelse forminsker så å si vår evne til å kommunisere. Eukaristien påtvinger vårt liv en atmosfære, et preg.» Det er Kristi kjærighet som nøder den troende til trofasthet i Hans tjeneste, ikke fordi man føler trang til det eller man føler lyst til det, men fordi Hans kjærighet blir erkjent, og Hans uendelige kjærighet må hos oss vekke vedvarende takknemlighet og ubegrenset offervilje.

«For tro ikke, at kommunionen er en letvint handling, en rutine uten konsekvenser, eller en mild fred, en stemningsfull stund. Mellem den troende og Gud er kjærigheten kommet med sine umåtelige krav, med sitt blennende lys, med et kjennskap til en selv som river sjelen ut av dvale og holder den i en tilstand av år-våkenhet, som tvinger den til å være spendt, bevebnet, alltid rede, fordi brudgommen er nær. Skjærtorsdags mysterium av kjærighet gjør sterke de som var svake, de feige dristige og de uforsonlige barmhjertige, og åpenbarer for alle det menneskelige hovmots elendighet og den heltmodige ydmyghets vidunderlige styrke.»

Men Mauriac overser ikke at Sakramentet skjenker de troende trøst og glede, så det liv som vies til Kristi tjeneste blir et lykkelig og rikt liv. Sakramentet er et pant på det evige liv, og allerede i dette liv, fullt av strid og lidelse, skjenker det oss en forsmak på salighetens fryd, idet Han som skal bli vår belønning er vår næring på denne jord.

H. J. I.

Bønnen for de avdøde.

I sitt vakre minneord om avdøde statsminister Kolstad uttalte kirkestatsråd Trædal: «Tilslutt segjar eg: Gud hjelpe hans sjel som har fare.»

Tør vi i dette se et tegn på «den stille reformasjon», hvis tegn og ytringer Dr. Krogh-Tonning i sin tid hilste med så stor glede? I sin bok «En kopvertitts erindringer» påpeker han hvorledes det på en rekke viktige punkter var foregått en utvikling innen Lutheranismen, bort fra de typisk lutherske standpunkter henimot synsmåter, som lå meget nær den katolske Kirkes. — Sikkert er det at forståelsen av at bønnen for de døde bør ha sin plass i den kristnes liv, stadig vinner terræng hos våre i Troen fraskilte brødre.

Meningen med kirkestatsrådens ord kan ikke være fjern fra den vi legger i Kirkens eldgamle bønn: Herre, skjenk ham den evige hvile og la det evige lys lyse for ham!

Rørstegnet.

*Plant korset alle vegne
rundt på den åpne strand,
at det sig klart kan tegne
mot alt det hvite sand,
til mål for døgnets tanker
som styrer sent mot havn,
at de må kaste anker
i Jesu frelsersfavn.*

*Plant korset alle vegne
på tårn og kirketag,
at det sig klart kan tegne
imot den unge dag.
Til varsko for de mange,
som peiler tidens skjær,
at det hvert blikk kan fange
som flakker villsomt her.*

*Plant korset alle vegne
i dal, på bratte li
til mål for dem, som segne
på tivilens tornesti.*

*Plant korset innerst inne
på bunnen av din sjel,
og det vil klarlig skinne,
selv bak din kistes fjel.*

*Ti plant det alle vegne
hvorhen ditt øie når,
tenk ei, det kun vil egne
sig for en kirkegård.
Fra dødens stille have
før det i livet ud
som pant på troens gave:
et evig liv i Gud.*

Våre hjem.

(Efter P. Hoche).

Tilhører vårt barn oss?

Ja, selvfølgelig! Således vil foreldre alltid svare etter sin første innskytelse, og på en viss måte også ha rett til å svare slik. Ti er barnet ikke kjød av deres kjød? Ikke en del av dem? Tilhører det ikke den snevreste familiekrets? Har ikke menneskeforeldre som foreldre ellers overalt i den organiske verden en naturlig, en selv-innlysende eiendomsrett til sitt avkom?

Innrømmet. Men så helt som man skulde formode tilhører nu allikevel barnet oss ikke. Det har også sin rett — retten til å være og bli sig selv — det har sin egen medføtte og naturlige livsrett som dessverre foreldre ofte i tankeløshet overser. Etthvert barn har sitt eget vesen, sine særlige anlegg og eiendommeligheter. De kan være anderledes enn foreldre kunde ønske dem, men de er der nu engang og *wil* frem. Dreier det sig om gode anlegg og særlige begavelser, så er det vår plikt å pleie dem og hjelpe dem til full utvikling, ti kun i kraft av sitt medfødte vesen og sine særlige evner kan et menneske yde noe dyktig — kan han bli et lykkelig og virksomt medlem av samfundet. Barnet tilhører oss ikke i den forstand, at vi må motarbeide dets naturlige anlegg og påtvinge det noe fremmedartethet, hvad man særlig må være opmerksom på, når det gjelder valget av en livsstilling. Foreldre har selvfølgelig den plikt å overveie og ráde så godt de kan ut fra hele sin erfaring, men de må aldri ta sine egne ønsker som retningsgiver. Hvor ofte hender det ikke at man handler ut fra sine egne yndlingsideer og egne ønsker uten å undersøke, om de faller sammen med barnenes ønsker og tilhøieligheter. Eller om det faller sammen med de naturbestemte anlegg. Da har foreldre tiltatt sig en rett som de ingenlunde har.

Tilhører barnet oss altså ubetinget?

Kan vi gjøre og lade med det som vi selv vil?

Vel har vi etter naturlige og borgerlige lover oppdragelsesretten over våre barn, men er vi oss alltid bevisst hva det igrunnen betyr? Det betyr, at vi med ytre og indre ansvar har å gi dem den best mulige oppdragelse, men ofte viser fakta, at man mer tenker på sin oppdragermakt enn på det tienende. På den ene side står da foreldrenes makt, på den annen det underkuede barn. Denne type foreldre tillater sig alt overfor sine barn: de skinner, slår, straffer, plager og piner eller de smigrer, bortskjemmer, forvenner alt eftersom deres humør står til. Barnet må finne sig i alt, ti det er jo bare et barn. I et slikt tilfelle blir det behandlet værre enn en vare, en livløs gjenstand. Ingen tenker på hvorledes all den vilkårlighet og all den urett blir optatt av barnet — hvorledes det føler sig forurettet og hvorledes det ofte trenges ut i en feil utviklingsretning.

Mer ansvar og tålmodighet overfor våre barn! Vi står foran et levende menneske i dem, som har rett til å kreve respektert sin egen utvikling. Selvfølgelig skal

vi bekjempe alle dårlige tilhøieligheter i det og undertrykke og utrydde alle åpenlyse feil, og selvfølgelig skal vi utvikle alle de gode sider og alle de gode karakteranlegg. Så vidt tilhører barnet oss. Men derutover skal vi sette oss inn i dets psyche og uten å tenke på våre egne ønsker finne barnets egne egenskaper og legge vår oppdragelse an i tråd med dem. Da handler vi som den gode gartner, og på den måte er foreldre ikke barnets eiermann, men kun forvaltere av betrodd gods. Det er vår plikt å omgås dette gods med ærefrykt og kjærlig ansvarsbevissthet, så at barnet engang selv kan overta det fulle utbytte og bli en selvstendig personlighet, ikke bare ekko av oss.

Altså bør vi bli klar over at vårt barn ikke ubetinget tilhører oss, men har sin egen rett til livet og skal oppdras til et fritt selvstendig vesen. Denne erkjennelse kan volde oss smerte, men den er nødvendig når vi bare vil ha vårt barns lykke for øie. Der kommer forøvrig de år hvor vi mister både det ytre og indre herredømme over våre barn. Når det blir eldre føjer det sig mindre og mindre etter oss og går sine egne veier. Da løser de barn, som vi så gjerne vilde holde fast, sig dog mer og mer ut fra oss. Det kan vi ikke avverge. Men ved fra begynnelsen av å ha arbeidet på dets selvstendighetskjørelse og knyttet det til oss ikke med eiendomsbesiddelsens men med den frie kjærlighets bånd, vil vi alltid beholde en rådgivende innflytelse på det som er meget mer verdifull og meget mer betryggende enn bare den brutale makt. Arbeider vi slik på deres personlighet kan vi opleve selv som gamle å kunne besvare det spørsmål om våre barn tilhører oss med et ubetinget: *Ja!*

Nye interessante utgravninger i Palestina.

Professor dr. Robert Koeppel i Jerusalem forteller i et tysk tidsskrift om nogen meget interessante utgravninger som har funnet sted i Jordan-dalen i Palestina: Under anvendelse av den såkalte forhistorisk-geologiske metode, er der i den østlige del av Jordan-dalføret, 7 km. nord for Det Døde Hav, gravet ut en liten gammel orientalsk by, 700 mtr. lang og 400 mtr. bred. Byen stammer fra Palestinas bronsealder, 2500 til 1900 år før Kristus. Av den keramikk, som er funnet under utgravningene, lar byens alder sig med sikkerhet fastslå, idet ikke et eneste stykke av den såkalte bronse nr. II fra Palestinas egentlige bronsealder er funnet. På den annen side viser nogen bronsenagler og noget verktøy hen til det gamle Jeriko, mens tusener andre gjenstander fortørner sig som eldre og egenartede.

Av de undersøkelser som funnmaterialet er blitt gjort til gjenstand for, tildels ved hjelp av mikroskop, har man fastslått et eldre lag, i hvilket der i stor utstrekning har vært anvendt teglsten. Denne eldste by må være ødelagt av en stor brandkatastrofe, idet man i tallrike funndeler har konstatert sterkt askeblandet sand.

I den sydlige del av byen viser det sig at man har blandet sanden med aske før man på dette underlag la fundamentene til husene i den by som nu er utgravet. Husene er forsynt med tallrike siloanlegg og med nogen mystiske brønnsjakter på 7,40 meters dybde. Der er slett ingen tegn på hvorledes denne by er blitt ødelagt, og det fortører sig som en gåte hvorfor der ikke er blitt bygget påny her siden slutten av bronsealderen. Omkring 200 merker eller navnetegn på stener og lignende er ved den siste utgravning funnet.

Professor Koeppel opkaster det spørsmål om man kanskje her står overfor en av «Pentapolis»-byene, Sodoma eller Gomorra, men han innlater sig ikke på noget forsøk på å besvare dette spørsmål. De gjenstander som er gravet ut i den gamle by opbevares dels i det pavelige bibelinstitutt i Jerusalem, dels i Nasjonalmuseet i Amman.

Buckfast Abbedi er fullført.

Efter 25 års uavbrutt arbeid.

Den engelske presse kaller gjenoppførelsen av Buckfast Abbedi i Devon «Buckfast-Miraklet». Siden de gotiske katedraler i Nord-Frankrike ble skapt, er der sikkert ikke bygget hverken noe profant eller hellig byggverk med det brennende sinn, som de seks munker i den lille engelske landsby må være i besiddelse av.

For 25 år siden besluttet seks Benediktinermunk i reise klostret og kirken av ruinene. Ingen av dem var kyndige i bygningsfagene. En påtok seg å være murer, en annen tømmermann, en tredje ingeniør og en fjerde elektriker. Av de seks munker, som oprinnelig kom reisende til England, er blandt andre Don John Stephan tilbake. Den munk, som har installert det elektriske lys, og som har besørget alt annet elektrisk arbeid, er nu omrent ferdig med det arbeid som han begynte på som ung mann for 25 år siden. Da han dengang kom til Devon, tok han et lynkursus i installasjon.

I et kvart århundre har de seks munker i sorte overalls i alt slags vær arbeidet på å gjenopbygge abbediet. Til Påske står det ferdig. De begynte å bygge uten noen som helst kapital; men den sympati som de møtte, gjorde, at gavene snart blev mange. Ved siden av en rekke private velgjørere, hvoriblandt ikke så få protestanter, har katolske institusjoner bekostet oppførelsen.

Devon har i de år, munkene bygget, vært et valfartssted og en turistattraksjon. Munkene har årlig hatt besøk av mer enn 100,000 mennesker, som kom fra alle jordens kanter.

Den 25. august vil abbediet bli innviet under stor høitidelighet. Det er allerede nu bestemt, at 3 kardinaler og 14 biskoper skal forrette ved anledningen.

De 14 biskoper skal innvie hver sitt av kirkens 14 andre. Høialteret utføres i metall og emalje. Det blir et av de fineste kunstverker i sin art i England.

Herhjemme —:

Bergen.

«Morgenavisen» bringer den 14. mars en lengere om-tale av pater Lutz's foredrag: «Moral og askesen». Den skriver: «De mange som var møtt frem for å høre pater Lutz's foredrag igår i den katolske kirke fikk på en meget klar måte tilrettelagt hvilken moralsk og religiøs betydning askesen har. Foredraget var i sjeldent grad tankevekkende. Pater Lutz viste sig som en verdig sønn av den gamle preke-brødre-orden. — Askesen har fra begynnelsen av vært et kjennetegn for den kristne religion; Jesus selv gikk foran med sitt eksempl, og kirken har trofast bevart denne tradisjon som har sitt utspring i Kristus selv. Dens mål er å gjøre oss til personligheter. Personlighet forveksles ofte med individualitet, men de to begreper må holdes fra hverandre. Det individuelle har sin rot i det fysiske, personligheten er av åndelig natur. Taleren benyttet anledningen til å tilbakevise en beskyldning som ofte rettes mot katolikkene, nemlig at de undervurderer personligheten og især miskjerner den personlige samvittighets høie verdi. Dette er uriktig. Katolikkene anerkjenner den personlige samvittighet som den høieste norm etter Gud. Ved å utvikle den menneskelige personlighet har askesen også en gjerning i retning av å høine samfundenes velvære. De midler som man pleier foreslå for å redde Vesterlandene fra undergang («Der Untergang des Abendlandes»), for eksempel racehygienen og erstatning av kristendommen med den indiske filosofi, er virkningsløse. Selv den racehygiene som tar avstand fra umoralske midler er utilstrekkelig så lenge den bare tar sin tilflukt til fysiske og økonomiske forholdsregler, etterdi det vesentlige i mennesket er av åndelig natur. Den indiske filosofi kan ikke gi oss en høiere åndelighet, da den er preget av panteisme, sammenblanding av Gud og verden. Det er askesen som gir oss den sanne åndelighet. For en kristen er den en vei som fører til en dypere forening med Kristus, den gjør den kristne sjel i høiere grad mottagelig for de overnaturlige realiteter, som den kristne åpenbaring har bragt oss. Taleren sluttet med en opfordring til alle om å overveie disse tanker i de kommende dager før Påske.

Stavanger.

Velærverdige pater Lutz's besøk blev til stor glede for Stavanger-menigheten, og pateren hadde all grunn til å være fornøjet med sitt besøk hos oss. I høimessen var det en gledelig avveksling for menigheten å høre ham så levende fremføre den gregorianske sang og lytte til hans tankevekkende preken. Om eftermiddagen var kirken overfylt, især av anderledes troende som alle andekting hørte på hans lærerike og interessante foredrag. Hovedpunktene i hans foredrag: Askesens betydning for oss mennesker ligger deri at den utvikler vår personlighet, og askesens mål for oss som kristne er å hjelpe oss til å møte og vinne Kristus — var så godt underbygget og belyst, at det fengslet tilhørerne, så de fikk bedre forståelse av den katolske morals ophøiethet

og dens betydning som løsning av en del av vår tids viktigste problemer. Elisabeth- og Maria-foreningene hadde den glede spesielt å hilse på pateren som velvillig overvært deres møter. Vi håper oftere å få den glede å se pateren i vår mitte.

J. M.

Tønsberg.

Fra velærverdige pater Lutz's reise.

Hermed meddeles, at velærverdige pater Lutz den 22. februar kl. 20 har holdt et glimrende foredrag i Tønsberg over emnet: «Moral og askese». Kapellet var helt fullt. Før og etter foredraget sang søstrene en vakker sang.

fr. L. v. E.

— og derute:

Rom.

Den italienske ambassadør ved den Hellige Stol har overrakt Kardinalstatssekretær Pacelli den hellige Annunciatas insignier — den høieste italienske utmerkelse som ophøier kardinalen til «kongens fetter».

I Italia

er etter den siste folketelling av landets 41,220,134 innbyggere de 41,060,936 katolikker — altså av hvert tusen de 996,1 procent.

De italienske biskoper og den katolske dagspresse.

De italienske biskoper har organisert en stor propagandaagitasjon for den katolske dagspresse. I et hyrdebrev fremstiller de det som en samvittighetsplikt for enhver katolikk å støtte og gjøre propaganda for den katolske presse. «Osservatore Romano» tilfører, at Italiens katolikker hittil har forsømt sin plikt mot den katolske presse og derfor nu får kjenne de sorgelige følger av dette: nemlig det faktum, at 40 millioner italienske katolikker kun eier seks katolske blade. Hvis alle prester og klostre abonnerte, vilde den katolske presse straks trenge et oplag på 100,000 eksemplarer. Når man ser med hvilken avgjort hell katolikkene i andre land, i særdeleshed i Tyskland, Schweitz og Holland, understøtter sin presse, virker det slappe forhold i Italien så meget mere pinlig. De italienske katolikker har ennu ikke forstått hvilket mektig apostolat den katolske presse utfører. — Hvorledes står det til med oss her hjemme? ? ? ?

Berlin. «Germania» og «Morgenbladet».

Det store katolske dagblad «Germania» citerer under overskrift: «Jesuitene og den protestantiske presse i Norge» hvad «Morgenbladet» for nogen tid siden hadde inntatt om jesuitenes forjagelse fra Spanien. «Germania» fremhever med stor anerkjennelse «Morgenbladet»s verdige og forståelsesfulle holdning og fremstiller det som et mønster for andre protestantiske blade, hvis kampmåte ofte er av en slik art, at den ikke tjener den konfesjonelle fred.

L'Institut Historique Dominicain i Rom.

Det er en imponerende virksomhet, som utfoldes ved det reorganiserte og utvidede institutt for dominikanerordenens historie. Ordenen har som bekjent alltid utmerket sig ved sitt grundige videnskapelige arbeide, og da dens historie gjennem århunder har greppt inn i samtidens historie som en regulerende, oplysende og dirigerende faktor av ikke ringe rekkevidde, har alle publikasjoner interesse utover selve ordensbrødrenes krets. Instituttet ledes av R. P. Gabriel Théry, ordenens arkivar, på en mørnstergyldig måte, og man er hverver sig dets utgaver gjennem dets forlegger J. Vrin, Paris.

«Borgfred» i Tyskland.

Den tyske riksdag har dekretert politisk «borgfred» i påsken, i likhet med foregående jul. I tiden fra Palmesøndag til søndag etter påske er alle politiske møter, demonstrasjoner eller offentlige politiske forsamlinger forbudt.

München.

Münchens amtsråd har avvist den klage som general Ludendorff hadde uttatt mot biskopen av Regensburg, dr. Michael Buchberger, i anledning biskopens hyrdebrev. I amtsrådets premisser uttales, at Ludendorff og hans hustru har utgitt en rekke av skrifter som bekjemper kristendommen og dens institusjoner, og som er blitt imøtegått både av protestanter og katolikker. Den katolske biskop — sies der envidere — har rett og plikt til å advare mot lesningen av slike skrifter, og biskop dr. Buchberger har kun varetatt berettigede interesser. De av ham benyttede vendinger er vel skarpe, men som saken ligger an ikke for skarpe! — Klagen blir derfor å avvise.

Basel.

De berømte St. Bernhardsmunker tenker på å utvandre. Trafikken gjennem passet er nu svært liten og deres arbeid derfor overflødig. Efter forhandlinger med Dalai Lama flytter munkene nu til fjellpasset Latsa på grensen av Tibet og Burma, hvor der bygges et nytt kloster i en høide av 4000 meter.

Fransiskanerne i Egypten bygger nu kirke.

En stor og prominent forsamlings katolikker fra alle nasjoner overvar nedlegningen av grunnstenen til Franciskanernes nye kirke i Aboukir. Til stede var den apostoliske vikar for Egypten, biskop Nuti, den franske generalkonsul i Aleksandria og den berømte franciskanerpredikant Fr. Gabrielle Moscarella O. F. M., som var kommet direkte fra Italien for å preke ved denne høitidelige ceremoni.

Domikanerinnene i Japan

har hatt den glede å motta en større sum av keiser Hirohito til beste for det av dem drevne barneasyl på øen Formosa. Keiseren er blitt opmerksom på deres velsignelsesrike virke gjennem sin datter, prinsesse Fushimi, som i lengre tid har oppholdt sig i besøk på stedet.